

№ 147 (20660) 2014-рэ илъэс БЭРЭСКЭЖЪЫЙ ШЫШЪХЬЭІУМ и 13

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгеим и Ліышъхьэ ыціэкіэ къагъэхьыгъэ

рэзэныгъэ тхылъыр

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан фэкіо Рэзэныгъэ тхылъ

Тэ, Украинэм и Къыблэ-КъокІыпІэ лъэныкъо (Донецкэ ыкІи Луганскэ хэкухэр) къэзыбгынэхи, зиуни зимылъкуи ІэкІыб зышІыхи, заоу кІорэм тыкъыхэкІи, тищыІэныгъэ къэтыухъумэным пае зышъхьэ къезыхьыжьэжьыгъэхэм, Урысые Федерацием, нахь тэрэзэу къэпІон хъумэ, Адыгэ РеспубликэмкІэ Тэхъутэмыкъое районым ит зыгъэпсэфыпІэу «Шапсыгъ» зыфиюорэм шъхьэегъэзыпіэрэ ІэпыІэгъурэ щыдгъотыгъ.

Псынкізу, зэдегьэштэныгьэ-

рэ гуфэбэныгъэрэ хэлъэу къызэрэтпэгьокІыгьэхэм, тыгу къызэрэдащэягъэм, шІушІэ Іэпы-Іэгъу къызэрэтатыгъэм апае тафэраз:

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ иминистрэ игуадзэу Самонина Татьянэ Иван ыпхъум;

Іофшіэнымрэ ціыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэкІэ Адыгэ Республикэм щыІэ гъэ-ІорышІапІэм ипащэу Шъхьэлэхъо Заур Кущыку ыкъом;

Іофшіэнымрэ ціыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэкІэ Тэхъутэмыкъое районым щыІэ гъэ Іорыш Іап Іэм и пащ эу Бэгугъэ Нэфсэт Джанхъот ыпхъум;

зыгъэпсэфыпіэу «Шапсыгъэм» ипащэу Уджыхъу Казбек Аслъан ыкъом;

Урысые общественнэ организациеу «Урысые Къащ Плъыжьыр» зыфиюрэм ишъолъыр къутамэ;

кощын ІофхэмкІэ къулыкъум щылажьэхэрэм;

и вы серойный выбрать в при выбрать в при выбрать в при выправления в при в пр хэгъэгу кlоцl lофхэмкlэ къулыкъухэм;

предпринимательхэм ыкІи унэе ІофышІэхэм.

Мы гъэпсэфыпІэм сыд фэдэ лъэныкъомкІи Іофхэр дэгъоу

шызэхэшагъэх. япшъэрылъхэр еІолІэнчъэу агъэцакІэх:

Украинэм и Къыблэ-Къокіыпіэ лъэныкъо щы-

гъэшхэным фэгъэзагъэхэу Шъхьэлэхъо Мариет, Бэгъушъэ Заремэ, ХыдзэлІ Фатимэ, Новичковэ Еленэ, Хьэхъу Сэидэ, Абдзэхэ Нуриет, Ацумыжъ Рахьмэт, Мамый Нэфсэт, медицинэ къулыкъумкІэ Сэхъутэ Светланэ, Жэнэ Мирэ; хъызмэт отделымкІэ Дубкова Дариет Мэсхьудэ ыпхъум.

Зышъхьэ къезыхьыжьэжьыгъэхэм ащыщхэр зыхэхьэхэрэ къулыкъоу зэхащагъэм пэщэныгъэ дызэрехьэ Зятева Викторие Виктор ыпхъум.

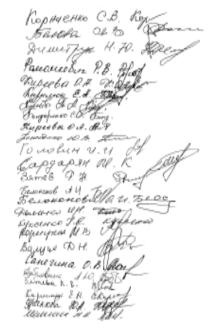
КІэлэцІыкІухэм, ахэм янэятэхэм, зыныбжь хэкІотагьэхэм мы чІыпІэм рэхьатныгъэ щагьотыгь. КІэлэцІыкІухэм япхыгьэ Іофшіэнри дэгъоу зэхэщагъэ хъугъэ, ренэу художественнэ коллективхэр къэкlox, джащ фэдэу спортым епхыгъэ организациехэми Іофтхьэбзэ гъэнэфагьэхэр зэрахьэх.

Медицинэм июфышаэхэм апэрэ медицинэ ІэпыІэгъур игъом цІыфхэм арагъэгъоты.

Православнэ чылысым иІофышіэхэми зыгъэпсэфыпіэм иунэхэм ащыщ горэм тхьэлъэ-Іухэр щызэхащэх, дин Іофтхьабзэхэм анэмыкіэу, шіушіэ іэпыІэгъуи цІыфхэм араты. ЗыгъэпсэфыпІэу «Шапсыгъэм» тренажернэ зали хэт.

Адыгэ Республикэм ипащэхэм, зыгъэпсэфыпІэу «Шапсыгьэм» идиректор, зэкІэ ащ щылажьэхэрэм, православнэ чылысым июфышіэхэм, ыпшъэкіэ зигугъу къэтшІыгъэ къулыкъухэм, предпринимательхэм ыкlи Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ арыс цІыф къызэрыкІохэу къинэу къытфыкъокІыгъэм ыгъэгумэкІыхэрэм инэу тафэраз ягукІэгъурэ яІэпыІэгъурэ апае. Лъхъанчэу шъхьащэ зэкІэми къышъуфэтэшІы, дунаир мамырэу, шІу щэхъу шъуиунагъохэм къарымыхъухьэу шъущыІэнэу тышъуфэлъalo.

В.В. ЗЯТЕВА.

Адыгеим экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэк**і**э

и Министерствэ республикэм щыпсэухэрэр къыдэлэжьэнхэу къырегъэблагъэх

Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкІэ и Министерствэ Адыгеим щыпсэухэрэр къырегъэблагъэх республикэм ипрограммэ документ шъхьа і - социальнээкономикэ хэхъоныгъэм истратегие итегущыІэн хэлэжьэнхэу. Республикэм хэхъоныгъэ зэришІыщт лъэныкъо шъхьаІэхэр а стратегием щыгъэнэфагъэх. Ащ диштэу республикэм социальнэ, экономикэ политикэу пхырищыщтыр къыхахы.

-

Мы документыр зэрагъэкІэжьырэм амал къытыщт хэхъоныгъэ ышІынымкІэ республикэм пшъэрылъэу ыпашъхьэ итхэр нахь гъэхъагъэ хэлъэу гъэцэкІэгъэнхэмкІэ положение заулэхэм ахэ эзыхьажьы-

Стратегием икъыхэхын фэгъэзагъэр министерствэм стратегие гъэ орыш І энымк І э. промышленностымкІэ ыкІи къэралыгьо программэхэмкІэ иотдел ары. Ау ведомствэм испециалистхэм зэрэхагьэунэфыкІыгъэмкІэ, мыщ фэдэ Іофым республикэм шыпсэухэрэри, бизнесменхэри, общественнэ организациехэм ыкІи наукэм ялІыкІохэри чанэу къыхэлэжьэнхэ фае.

Тиреспубликэ тапэкІэ хэхъоныгъэ зэришІыщтым фэгъэхьыгъэу Адыгеим щыпсэухэрэм шюшізу яізхэр игъэкіотыгъэу зэрагъэшІэщтых. ЦІыф-хэ алъэкІыщт ведомствэм иофициальнэ сайтэу www. minecora. ru зыфиlорэм къырагъэхьэгъэ анкетэр къызфагъэфелэзэ.

Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкІэ и Министерствэ Адыгеим зэкІэ щыпсэухэрэр ащ фэдэ Іофтхьабзэм къыхэлэжьэнхэу къырегъэблагъэх.

Республикэм социальнэ-экономикэ хэхъоныгьэ егьэшіыгьэнымкІэ нэмыкІ предложениеу шыІэхэми веломствэр ахэппъэным фэхьазыр. Республикэм щыпсэухэрэм япредложениехэр министерствэм стратегие гъэloрышІэнымкІэ, промышленностымкІэ ыкІи къэралыгъо программэхэмкІэ иотделэу мыщ фэдэ чІыпІэм щыІэм къырахьылІэн алъэкІыщт: ур. Пионерскэр, 199-рэ е телефо**нэу 57-18-11-мкІэ** къытеошъущтых.

Шъуипредложениехэм тыкъяжэ, тапэкІэ Адыгеим къырык оштыр шъоры зэлъыты-

Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкІэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу

ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Владимир Путиным ишіуфэсхэр къаіукіэщтых

Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэу УФ-м Пенсие-хэмкіэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щы- Ізм ичіыпіэ къулыкъухэм пенсиер зыщаратыхэу илъэс 90-м къыщыублагъэу яюбилей хэзыгъэунэ-фыкіыхэрэ нэбгырэ 30-мэ Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным ишіуфэс тхылъхэр шышъхьэіум къаіукіэщтых.

Ащ фэдэ шІуфэсхэр афэгъэ-хьыгъэнхэм лъапсэ фэхъурэр Хэгъэгу зэошхом иветеранхэу аныбжькіэ илъэс 90-м нэсыгъэ-хэу ыкіи ахэм анахьыжъхэу зиюбилей хэзыгъэунэфыкіыхэрэм яхьыліэгъэ къэбархэу Пенсиехэмкіэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыіэм июфышіэхэм Урысыем и Президент и Администрацие лъагъэ-Іэсыхэрэр ары.

Статистикэм икъэбархэм нафэ къызэрашІырэмкІэ, зыныбжькІэ илъэс 80-м ехъугъэхэу Адыгеим щыпсэухэрэр нэбгырэ 12796-рэ мэхъух. Ахэм ащыщхэу нэбгырэ 9130-р бзылъфыгъэх.

Адыгеим щыпсэухэрэ нэбгырэ 11-мэ аныбжь илъэси 100 зэрэхъугъэр хагъэунэфыкІыгъ е хагъэунэфыкІышт. ЗэкІэми анахьыжъэу тиреспубликэ щыпсэурэр Тэхъутэмыкъое районымкІэ поселкэу Инэм дэс Бэрэтэрэ ФатІимэт Тэхъу ыпхъур ары. Тызыхэт илъэсым итыгъэгъазэ ащ ыныбжь илъэси 109-рэ хъущт.

Аныбжь илъэс 80 зыхъугъэм къыщыублагъэу Пенсиехэмкіэ фондым ичіыпіэ къулыкъухэу Адыгеим итхэм ныбжьым тельытэгъэ пенсием страховой іахьэу иіэм ибазэ анахь иным тегьэпсыкіыгъэу пенсиехэр аратых. Непэ ар сомэ 7820,68-рэ мэхъу.

КІэлэцІыкІу поликлиникэм иІофышІэхэм аІукІэгъагъэх

Пенсиехэмкіэ фондым и ГъэІорышіапізу Мыєкъуапэ дэтым
ипащэ игуадзэу Сергей Козловымрэ ГъэІорышіапіэм персонифицированнэ учетымкіэ иотдел иведущэ специалист-экспертэу Аулъэ Розэрэ 2014-рэ илъэсым шышъхьэіум и 6-м кізлэціыкіу поликлиникэу N 1-м
иІофышіэхэм аіукіэгъагъэх ыкіи
къафаіотагъэх пенсиехэм яхьыліэгъэ хэбзэгъэуцугъакіэхэм
агъэнэфэрэ шэпхъэ шъхьаіэхэр,
Федеральнэ хэбзэгъэуцугъзу
«Урысые Федерацием Іофшіэ-

нымкіэ ипенсиехэм яхьыліагъ» зыфиіоу номерэу 173-ФЗ зытетэу 2001-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 17-м аштагъэм тегъэпсыкіыгъэу Урысые Федерацием Пенсиехэмкіэ ифонд ціыфхэм афигъэцэкіэрэ къэралыгъо фэіо-фашіэхэр, нэмыкіхэр.

Зэlукlэгъур цыхьэзэфэшlыныгъэрэ зэгурыlоныгъэрэ хэлъэу кlуагъэ. Ащ хэлэжьагъэхэм Пенсиехэмкlэ фондым иlофышlэхэм упчlэ зэфэшъхьафыбэ къаратыгъ ыкlи зытегущыlэгъэхэ темэм ехьылlэгъэ еплъыкlэхэу яlэхэр къаlуагъэх.

Зэкіэми анахь ашіогьэшіэгьоныгьэр 2015-рэ ильэсым ищылэ мазэ къыщыублагьэу пенсие фитыныгьэхэр игъэкъугьэнхэм ыкіи пенсиехэр къэльытэгьэнхэм шэпхьакізу яіэщтхэр ары. Гущыіэм пае, 2015-рэ ильэсым пенсие формулакіэр агьэфедэу заублэкіэ, медицинэм иіофышіэхэм пенсие фитыныгьэу яіэхэр нахь ціыкіу хъущтхэмэ къыкізупчіагьэх.

Пенсиехэмкіэ фондым испециалистхэм теубытагъэ хэлъэу къаlуагъ кіэм тетэу къэлъытэнхэм затехьэхэкіэ, Іофышіэхэм ыпэкіэ зэlуагъэкіэгъэгъэ пенсие фитыныгъэхэр икъу фэдизэу къызэрэнэжьыщтхэр.

Пенсиехэмкіэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыіэм ипресс-къулыкъу.

ХЬЫКУМ ПРИСТАВХЭМ КЪАТЫ

Ичіыфэ рагъэпщыныгъ

Зыныбжь имыкъугъэ исабый фэкlон фэе кlэлэпlупкlэр зымытыщтыгъэ ыкlи ащкlэ сомэмини 100 фэдиз чlыфэу зытефэгъэ хъулъфыгъэм иlоф хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэlорышlапlау Адыгэ Республикэм щыlэм Кощхьэблэ районымкlэ иотдел зэхифынэу lэкlэлъыгъ.

ЧІыфэшхо зэіузыгъэкіэгъэ хъулъфыгъэм ыдэжь хьыкум пристав-гъэцэкіакіор пчъагъэрэ къэкіуагъ, изекіуакіэ зэрэ-

мытэрэзыр, пшъэдэкlыжь зэрэрагъэхьыщтыри гуригъэlуагъ. Ау чlыфэу телъым щыщ lахьмыинхэр мазэ къэс зэритыщтыгъэм къыхэкlыкlэ, ащ уголовнэ loф къыпагъэтэджэн алъэкlыгъэп.

Хъулъфыгъэм мылъкоу иІэр зэрагъашІэзэ зэрагъэунэфыгъэмкІэ, зыныбжь имыкъугъэ кІэлэцІыкІур зыщыпсэурэ унэм ызыныкъо чІыфэ зытелъым тетхагъэу къычІэкІыгъ. Ар ІзубытыпІэ ашІи, кІэлэпІупкІэр зы-

Медаль къыфагъэшъошагъ

Хэгъэгу зэошхоу кlуагъэм Орловскэ хэкур шъхьафит зыщашlыжьыгъэр илъэс 71-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ дунэе lофтхьабзэу «Шlэжьым ивахт-2014-рэ» зыфиlорэм хэлэжьагъ хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэlорышlапlэу AP-м щы-lэм иlофышlэу Мэзлэукъо Рустам.

2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 29 — 31-м зэхащэгъэ лъы-

хъон Іофтхьабзэхэм Р. Мэзлэукъор ахэлэжьагъ, Дзэ Плъыжьым хэтыгъэ дзэкІолІ нэбгырэ 12-мэ якъупшъхьэ-лъашъхьэхэр, щэхэр къыгъотыгъэх.

Іофтхьабзэм чанэу хэлэжьагьэхэм ведомственнэ тын льапlэхэр ыкlи рэзэныгъэ тхылъхэр афагъэшъошагъэх, Адыгеим илlыкlуи ахэм ахэфагъ. Хэгъэгу зэошхом хэлэжьэгъэ тицІыфхэм яшlэжь гъэлъэпlэгъэным, ахэм лlыхъужъныгъэу зэрахьамытырэм хьыкум приставхэр дэгущыlагъэх, мыщ фэдэ зекlуакlэм кlэух дэй фэхъун зэрилъэкlыщтыр гурагъэlуагъ. Ащ ишlуагъэкlэ, унэм иlахьэу хэлъыр исабый тыритхэжьынэу, ащкlэ чlыфэу телъыр ыпщыныжьынэу хъулъфыгъэр къезэгъыгъ. Ишъхьэгъусагъэри ащ фэдэ екlолlакlэм ыгъэрэзагъ, дэо тхылъэу ытыгъагъэр зэкlигъэкlожьыгъ.

Хьыкум приставым зыныбжь имыкъугъэм ифитыныгъэхэр ыухъумагъэх, лъэныкъохэр рыразэхэу зэбгырык ыжьыгъэх.

гъэр къыткіэхъухьэрэ лізужхэм ащымыгъупшэным зиіахьышіу хэлъ хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэіорышіапізу АР-м щыіэм илъыхъокіо отряд зэхэщакіохэр къыфэрэзагъэх. Джащ фэдэу Мэзлэукъо Рустам медалэу «В память о народном ополчении» зыфиіорэр къыфагъэшъошагъ.

Хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэlорышlапlэу АР-м щыlэм ипресс-къулыкъу.

Тхьамафэм ихъугъэ-шlагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ къызэритырэмкіэ, шышъхьэіум и 4-м къыщегъэжьагъэу и 10-м нэс республикэм бзэджэшlэгъэ 98-рэ щызэрахьагъ. Ахэр: укlыгъэ Іофэу 1, автомобилыр Іуафыгъэу 1, тыгъуагъэхэу 35-рэ, гъэпціагъэ зыхэль бзэджэшіэгьи 9, нэмыкіхэри. Экономикэм ылъэныкъокіэ хэбзэгъэуцугъэр гъогогъу 19-рэ аукъуагъэу хэбзэухъумэкіо къулыкъухэм агъэунэфыгъ, республикэм щыпсэухэрэм гъогогъуи 7-рэ наркотикхэр къапкъырахыгъ. БзэджэшІагъэ зезыхьэгъэ нэбгырэ 83-рэ агъэунэфыгъ, зэхафыгъэр процент 80-м кіэхьэ. Блэкіыгъэ тхьамафэм Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шіэгъэ 12 къатехъухьагъ, ахэм нэбгыри 2 ахэкіодагъ, нэбгырэ 14-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым кіэрысхэу водитель 60 къаубытыгъ. Гъогурыкіоным ишапхъэхэр гъогогъу 3353-рэ аукъуагъ.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ имежмуниципальнэ отделэу «Адыгейский» зыфиІорэм икъулыкъушІэхэм тыгъон бзэджэшІагъэ зезыхьагъэхэр къычІэгьэщыгьэнхэм фэгьэхьыгьэ хэушъхьафыкІыгьэ Іофтхьабзэхэр зэрахьэх. ШышъхьэІм и 1-м имылъку зэрэшІуатыгъугъэмкІэ илъэс 42-рэ зыныбжь хъулъфыгъэу Тэхъутэмыкъое районым ит поселкэу Инэм щыщым полицием икъулыкъушІэхэм макъэ аригъэІугъ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, ипродукцие къызыщыдигъэкІырэ ежь ибазэу Адыгэкъалэ пэмычыжьэу щытым бзэджашІэхэр дахьэхи, башеннэ краным игъучІ щэрэхъиплІ атыгъугъ. ПэшІорыгъэшъэу къызэралъытагъэмкІэ, зэрарыр сомэ мин 700-м кlахьэ. КъулыкъушІэхэм чІыпІэр къызаплъыхьэм, атыгъугъэхэр хэушъхьафыкІыгъэ техникэкІэ зэрэдащыгьэр агьэунэфыгь. Мы уахътэм бзэджэшІагъэр зезыхьагъэхэр агъэунэфы, ащ дакІоу атыгьугьэ щэрэхъхэм альэхъух. Мыщ епхыгъэу уголовнэ Іоф къызэІуахыгъ.

Къалэу МыекъуапэкІэ уголовнэ лъыхъуным иотдел

икъулыкъушІэхэм пэшІорыгъэшъ Іофтхьабзэхэу зэрахьагъэхэм яшІуагъэкІэ, илъэс 20 зыныбжь хъулъфыгъэу наркотик зыхэлъ пкъыгъор хэбзэнчъэу зыгъэфедагъэу Мыекъуапэ щыпсэурэр къаубытыгъ. Полицием июфышІэхэм къулыкъур ахьызэ ныбжьыкІэ куп зэхэтэу алъэгъугъ ыкІи ахэм язекІуакІэ агу рихьыгьэп. Купым хэтхэр къызалъыхъухэм, зашъохэ мыхъущт тутын зэхэгьэкІухьагьэу «Спайс» зыфиюорэр зы нэбгырэм къыпкъырахыгъ. А чэщ-зымафэм къыриубытэу автоинспекцием икъулыкъушІэхэм автомобилыр ауплъэкІунэу къызагъэуцум, ащ исыгьэ хъулъфыгьэм шъхьангъупчъэмкІэ зэкІоцІыщыхьэгьэ пакетыр ридзыгъ. КъызэрэчІэкІыгъэмкІэ, илъэс 30 зыныбжь хъулъфыгъэм ащ фэдэ шІыкІэмкІэ зыкъиухъумэжьынэу фэягъ. Нэужым зэрагьэунэфыгьэмкІэ, грамм 15 хъурэ кІэпыр ипакет илъыгъ.

Хъулъфыгъэм медицинэ уплъэкlунэу рагъэкlугъэм къыгъэлъэгъуагъ наркотикыр зэригъэфедагъэр. Ыпэкlэ ащ мызэу, мытlоу пшъэдэкlыжь рагъэхьыгъ, джыри уголовнэ loф къыфызэlуахыгъ.

Загъэпсэфыгъ, япсауныгъэ агъэпытагъ

Гъэмэфэ мазэхэм къакіоці кіэлэціыкіухэм зягъэгъэпсэфыгъэныр, япсауныгъэ гъэпытэгъэныр Іофыгъо шъхьаіэмэ сыдигъуи ащыщых. Илъэс къэс кіэлэціыкіоу зыгъэпсэфыгъо кампанием къыхырагъзубытэхэрэм япчъагъэ хагъахъо. Тигъэзет мызэу, мыгъэ кіэлэціыкіу мин 23-мэ чіыпіэ зэфэшъхьафхэм защагъэпсэфын, япсауныгъэ ащагъэпытэн амал арагъэгьотыщт.

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ ыкІи социальнэ хэхьоныгъэмкІэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу тызэрэщигъэгъозагъэмкІэ, бэдзэогъум и 13-м къыщегъэжьагъэу шышъхьэІум и 2-м нэс Анапэ пэмычыжьэу щыт зыгъэпсэфы

пізу «Электрон» зыцізм щыіагьэх республикэ социальнэ унэу «Джэныкъу» зыфаіорэм ща-Іыгь кіэлэціыкіухэр.

Ахэм яунэ къызагъэзэжьым ыуж бэ гушогьо гукъэк ыжьэу къаІотэжьыгъэр, шіукіэ лагерыр ахэм агу къызэринэщтыр гъэнэфагъэ. Программэ гъэшІэгьонэу кІэлэцІыкІухэм языгъэпсэфыгъо мафэхэр зэрагъакІощтыгъэхэм хэтыгъэх зэнэкъокъу зэфэшъхьафхэр, концертхэр, спорт Іофтхьабзэхэр, дискотекэхэр. Ахэм зэкІэми гушІуагьо ахагьуатэщтыгь «Джэныкъом» икІыгьэхэм. ИлъэсыкІэ еджэгъум ехъулІзу ахэм япсауныгъэ зэрагъэпытагъэм мэхьанэшхо иІ.

(Тикорр.).

Шъусакъ

2014-рэ илъэсым шышъхьэlум и 13 — 15-м Адыгэ Республикэм игупчэ ыкlи итемыр шъолъырхэм машlом лъэшэу закъыщиштэным ищынагъо щыlэщт.

Зэренэгуехэрэмкіэ, шъофхэм, къамыл зэхэкіыхьагъэхэм ыкіи ціыф псэупіэхэу щынэгъо шъолъырхэм къапэблагъэхэм машіом епхыгъэ гумэкіыгъохэр къашъхьащыхьан ылъэкіыщт.

Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Темыр-Кавказ УГМС-р»

къаухыгъэх, лъэпкъ гупшысэ яІ, тиреспубликэ мамырэу зэрэпсэурэм, лъэпкъэу исхэм бырсыр къахэмыкІ у зэрэщыІэхэм осэ ин фашІы. Гурыт ныбжь зиІэ С. Коблым иупчІэхэри тызхэт уахътэм къыхэкІыгъэх. ТищыкІагъэха къэзэкъ

Бэгъушъэ Адамэ, Хэкужъ Адамэ, Ламыкъо Эдуард, Нэхэе Аслъан, Емыж Нурбый, нэмыкІхэм къаІуагъэхэм КъумпІыл Мурат ядэІугъ. Адыгеим и Ліышъхьэ ыкіи Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет я Администрацие ипащэ игуадзэу МэщлІэкъо Хьамиди упчІэхэм ялъытыгъэу зэхахьэм къыщыгущы агъ. Премьер-министрэм зэгъэпшэнхэр ышІыхэзэ, Адыгэ Ха-

сэм гупшысэ хэхыгъэу щашІыгъэр нахь тэрэзкІэ ыштагъ.

патрульхэр?

ЩыІэныгъэм диштэрэр

лъагъэкІотэщт

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» игъэцэкІэкІо куп зэІухыгъэ зэІукІэу иІагьэм кънщаІэтыгьэ Гофыгьохэр непэ тызыгьэгумэк ыхэрэм язакьоп зытельытагьэхэр. Льэпкь шІэжьым, тишэн-хабзэхэм къапкъырык в унашьоу аштагъэхэр ц в фым ипІун, лізужхэр зэзыпхыхэрэм афэгьэхыгьэх. АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат зэхахьэм хэлэжьагь.

В. Лениным ыцІэ зыхьырэм щызэхащэн ямурад. Къещхы зыхъукІэ, «Налмэсым» и Унэ мэфэкІыр щызэхащэщт.

Іофтхьабзэр Мыекъуапэ щызэхащэщтми, дунэе мэхьанэ иІэ хъугъэу тэлъытэ. Адыгэхэр зыщыпсэухэрэ Урысыем ишъолъырхэм. ІэкІыб хэгъэгухэм адыгэ шъуашэм и Мафэ ащагъэмэфэкІы. Ар дэгъу, ау

хэм, зещакІохэм адыгэ шъуашэ ащыгъын фае. МэфэкІым къэкІощтхэм, амалэу яІэм елъытыгьэу, адыгэ шъуашэхэр ащыгыныр, лъэпкъ тхыпхъэхэр зытешІы--не-лепеф ејумехни-лиш е-ле-и хэр зэхэщакІохэм къыдалъытэ.

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ и Министерствэ, Адыгеим лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет, общественнэ движениеу «Адыгэ

КъумпІыл Мурат зэрилъытэрэмкІэ, къэзэкъ патрульхэр тиурамхэм атетынхэр непэрэ уахътэм тищык агъэп. Федеральнэ программэу ар алъытэзэ, щыІэныгъэм пхырызыщы зышІоигъохэр хэукъохэу М. КъумпІылым ылъытагъ.

Адыгэ кlалэхэм тилъэпкъ шъуашэхэр ащыгъхэу, къэзэкъ патрульхэр ягъусэхэу дежурствэр тиурамхэм ащахьыныр къезыгъэкІугъэ нэбгырэ зырызхэр Адыгэ Хасэм изэlукlэ хэлэжьагъэх. Ахэм адрэхэм къаlуагъэхэм зэфэхьысыжьхэр зафашіым, нэужым кіэгьожьыгъэх, яеплъыкІэхэр мытэрэзхэу ежьми алъытэжьыгъ. Израиль къикІыжьыгъэ Нэпсэу Нихьад зэрэхигьэунэфыкІыгьэу, лъэпкъ шэн-хабзэхэр зыщагъэлъапІэхэрэм цІыфхэм рэхьатныгъэ щыряІ.

ИлъэсыбэкІэ узэкІэІэбэжьмэ, гуфэкІо лъэпкъ купхэр зэхащэщтыгьэх. Лъэпкъэу зыщыщхэм емылъытыгъэу урыси, адыги, къэндзали, нэмыкІхэри зэгъусэхэу, тепхэ плъыжьхэр аlэхэм арышlагъэхэу тиурамхэм ащытлъэгъущтыгъэх. Ар Іоф шъхьаф, къэзэкъ патрульхэм зыкІи афэдэп.

Шыкур, Адыгеим непэ щырэхьат. Лъэпкъ «зэщыхъуакІохэм», зэпэуцуныгъэхэр къызыхэкІын ылъэкІыщтхэм тафаеп. Зыгорэхэм политикэ шъхьаф зэрахьэ ашІоигьомэ, Адыгеим ар щарэмыуплъэкІу. Адрэ лъэпкъхэм ялъытыгъэмэ, къэзэкъхэм фитыныгъэ бащэ аратэу зылъытэрэмэ адебгъэштэн фаеу чыпіэ тызэрифэрэм имэхьанэ къыхэгъэщыгьэныр нахьышlу.

Адыгэ шъуашэм и Маф

Хэбзэ шапхъэхэм атетэу адыгэ шъуашэм и Мафэ мыгъэ апэрэу дгъэмэфэкІыщт. НахьыпэкІэ Адыгэ Хасэр кІэщакІо фэхъузэ, тилъэпкъ шъуашэ и Мафэ зэхащэщтыгъ.

- Илъэсищым къыкІоцІ адыгэ шъуашэм и Мафэ зэрэдгъэмэфэкІыгъэм шІуагъэу къытфихьыгъэр макІэп, — къыщиІуагъ зэхахьэм Адыгэ Хасэм итхьаматэу Бэгъушъэ Адам. — Тильэпкъ гьогоу къыкјугьэм тыфызэплъэкІыжьызэ, тишэн-хабзэхэри къэтэІэтыжьых. Адыгэ шъуашэр тимылъэпкъэгъухэми зыщалъагъ. Ар къызыдэплъытэкІэ, мэфэкІым имэхьанэ нахь зыкъеІэты.

хэм къахэхъуагъэх, — иеп-

быракъым ямафэхэр тимэфэкІлъыкІэхэм тащигъэгъозагъ Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ,

ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ – Адыгэ шъуашэм, адыгэ тилъэпкъэгъухэм адыря зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэр.

. - Парламентым щаштэгьэ унашъом ти Лышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан кІэтхэжьи, адыгэ быракъым и Мафэ мэлылъфэгъу мазэм и 25-м апэрэу дгъэмэфэкІыгъэ. Джы адыгэ шъуашэм и Мафэ Іоныгьо мазэм и 28-м апэрэу хэбзэ Іоф хэлъэу хэдгъэунэфыкІыщт.

Шъхьэлэхъо Аскэр къызэриІуагъэу, адыгэ шъуашэм и Мафэ Іоныгъом и 28-м Мыекъуапэ щыкІощт. Къалэм ипчэгу шъхьаІэу

гъэхъагъэу щыІэхэм уягупсэфылІэ хъухэщтэп.

Адыгеим игурыт, иапшъэрэ еджапІэхэм, колледжхэм адыгэ шъуашэм фэгъэхьыгъэ зэlукlэхэр пэшІорыгъэшъэу ащызэхащэнхэ фае. Болэкъо Аслъан, Нэхэе Аслъан, Къуижъ Къэплъан, Ціыкіушъэ Аслъан, Хэкужъ Адамэ, ХыдзэлІ Абдулахь, Стіашъу Юрэ, нэмыкіхэм мэфэкІым зызэриушъомбгъурэр, тилъэпкъ шъуашэ зыщызылъэхэрэм япчъагъэ зэрэхахъорэр къаІотагъ. МэфэкІым имэхьанэ цІыфхэм алъыгьэІэсыгьэнымкІэ къэбар жъугъэм иамалхэр нахьышІоу агъэфедэщтых.

Зэхэщакіохэр

Дунаим щыцІэрыІо ансамблэу «Налмэсыр» мэфэкlым изэхэщэкІо шъхьаІэмэ ащыщ. Художественнэ пащэу Хъоджэе Аслъан ІэпыІэгъу фэхъущтхэм атегущы Іэщтых. Концертым хэлэжьэщт къэшъуакІохэм, орэдыІоХасэр», ансамблэу «Налмэсыр» зэгъусэхэу мэфэкіыр зэрагъэхьазырырэм гъэзетеджэхэр щыдгъэгъозэщтых.

Рэхьатныгъэр **КЪЭЗЫУХЪУМЭЩТХЭМ**

ЦІыфхэр зыгъэгумэкІырэ Іофыгьоу Адыгэ Хасэм къыщаІэтыгьэр тирэхьатныгьэ икъэухъумэн тызэрэпылъыщтыр ары. Краснодар краим къышырагъэжьагъэу къэзэкъ шъуашэхэр ащыгьхэу пчыхьэм, мэфэкІ зэхахьэхэм дежурствэр ащахьы, Адыгэ Республикэм а Іофыгьор щылъагъэкІуатэ ашІоигъоу къэзэкъхэм япащэхэр пылъхэу къэбархэр къекІокІых. Ащ рыкІощтыр ашІэмэ ашІоигьоу, нахь тэрэзэу къэпІощтмэ, зэрэдырамыгъаштэрэр къаюмэ ашюигъоу адыгэ кІэлэ ныбжьыкІэхэр зэіукіэм къэкіуагъэх.

Зэкъошхэм язэІукІэгъухэр

Иорданием къикІыгъэ тилъэпкъэгъухэр нэбгырэ 25-рэ хъухэу мы мафэхэм тиреспубликэ щы-Іагъэх. Купым хэтхэ Хъуажъ зэшыпхъухэр, нэмыкІхэри Адыгэ Хасэм изэхахьэ хэлэжьагьэх. Тиреспубликэ щальэгъугъэм хьакіэхэр къытегущыіагьэх, Адыгэ Хасэм Иорданием Іоф зэрэщишІэрэм тыщагьэ-

Адыгабзэм изэгъэшІэн, тикъалэхэм, къуаджэхэм ацІэхэр ядэхьапІэхэм адыгабзэкІи, урысыбзэкІи атетхэгъэнхэмкІэ Іофхэр зэрэлъыкІуатэхэрэм, нэмыкіхэм атегущыіагъэх.

ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Іоныгъом иапэрэ еджапкі

Уахътэр зэрэкіорэр къэтымышізу зэтэнэкіы. Мары гъэмэфэ мэзищыри ыкіэм фэкіох, илъэс еджэгъури къэблэгъагъ. КІэлэеджакІохэр кІэлэегъаджэхэм, ялэгъухэм, тхылъхэм афэзэщыгъэхэу, гъэкіэрэкіагъэхэу шіэныгъэм и Мафэ еджапіэм кіощтых. Кіэлэціыкіухэм загъэпсэфыгъэу, еджапіэм фэчэфхэу ащ екіоліэщтхэми, ны-тыхэм Іоныгъом и 1-м ехъулізу Іофыгъоу зэпэкіагъэкіын фаер макіэп.

Джырэ уахътэм сабыир еджапІэм фэбгъэхьазырыныр ІэшІэхэу щытэп, щыгъынхэм, тхылъхэм ауасэ къыхэхъо зэпыт.

Апэрэу еджапІэм ипчъэхэр зэІузыхыщтым гурытымкІэ ахъщэу пэІухьащтыр зэдгъашІэ тшІоигъоу тыкІэупчІагъ. АщкІэ ІэпыІэгъу къытфэхъугъэх мы

Я 10-рэ классым кіощт кіэлэеджакіохэм илъэс еджэгъум зыфагъэхьазырыным пае гурытымкІэ сомэ

мини 10-м ехъу ящы-

щырагъэджэщт тхылъхэр къыратыщтых, ау тетрадьхэр нытыхэм ащэфыщтых. Илъэсым ящыкІэгъэщт тетрадьхэр сомэ

> минрэ ныкъорэкІэ къафекІугъ. ЕджапІэм зэрыкІощт щыгьынхэр зэфэдэхэу къафащэхэшъ, ны-тыхэм арагъэщэфы. Ахэм гурытымкІэ минрэ шъиблырэ

ауас. Ащ палъхьажьыщт джэнэ фыжьыри тучанхэм къащащэфыжьы. Физкультурэ зэрашІыщт щыгъынри, ащ пылъыщт цуакъэри къыдэплъытэнхэ фае. Ахэм гурытымкІэ сомэ минрэ ныкъорэ атефэщт.

Портфельхэм ауасэ зэфэшъхьафы. Сомэ минрэ шъитlyрэм къыщегъэжьагъэу мини 4-м нэсы. Аслъанэ ар минитіукіэ къыфащэфыгъ. Пеналхэми ауасэ джащ фэдэкъабзэу зэтекІы: соми 100-м къыщегъэжьагъэу 300-м нэсых. Къэлэм зэфэшъхьафхэр, тхьэпэ зэмышъогъухэр, дневникыр, линейкэр, хьашъотегъэкІхэр — ахэм зэкІэми, ядэгъугъэ елъытыгъэу, уасэу яІэри зэфэдэп.

Мыекъопэ гупчэ бэдзэрым Іоф щызышІэрэ Валентина Кавшаровам къызэриІуагъэмкіэ, кіэлэціыкіухэм еджапіэм къыщашъхьэпэщт пкъыгъохэр ны-тыхэм защэфхэкІэ, гурытымкІэ сомэ миным ехъу ахъщэу агъэкІоды. Урсэкъо Аслъанэ ищысэкІэ апэрэ классым кіорэ кіэлэеджакіом ахъщэу пэlухьащтыр къызытлъы-

тэжькіэ, гурытымкіэ мини 7-м ехъу тефагъэу мэхъу. Мыекъуапэ лэжьапкІэу дэлъым елъытыгъэмэ, ар пыутэп.

Апэрэ классым кІощтым ащ фэдиз тефагъэмэ, я 10-рэ классым ихьэрэ кlэлэеджакlом сыд фэдиза пэІухьащтыр? Апэрэу еджапіэм чіахьэрэмэ тхылъхэр къаратымэ, кІэлэеджэкІо нахьыжъхэм зэкІэ ащэфын фаеу мэхъу. Илъэс еджэгъум

къашъхьапэщт тхылъхэр кІэу къэпшэфынхэ зыхъукІэ, сомэ мини 3-м ехъу атефэщт, ау илъэсрэ ареджагъэхэу, дэгъоу аІыгъыгъэхэ тхылъхэр къазыщыпщэфыжькІэ, нахь пыутэу къекіы. Гущыіэм пае, тарихъымкіэ тхылъыкіэм сомэ 600-м ехъу ыуасэмэ, нахь тlyрысэр сомэ 200-кІэ къэбгъо-

Апэрэ классым кіорэ кіэлэеджакіом ахъщэу пэІухьащтыр къызытлъытэжькіэ, гуры-тымкіэ мини 7-м ехъу тефагъзу мэхъу.

тын плъэкІыщт, инджылызыбзэмкІэ тхылъыкІэм сомэ 300 ыуасэмэ, илъэсрэ зэреджэгьэхэ тхылъыр сомэ 200-м нахь мылъапІэу пщэфыщт.

ЕджапІэм зэрыкІощтхэ щыгъынхэри, тетрадэу ащэфыщтхэри нахьыжъхэм нахь лъапlэу къафекІу. Мыхэм зы тетрадь Іужъур сомэ 25-кІэ ащэфы. Зэкіэ къызызэхэтльытэжькіэ, я 10-рэ классым кіощт кіэлэеджакІохэм илъэс еджэгъум зыфагьэхьазырыным пае гурытымкІэ сомэ мини 10-м ехъу ящыкІагь. Мыщ дакІоу упчІэ къэуцу: еджапІэм кІонэу унагьом сабыиту е нахыбэ исы зыхъукІэ, ны-тыхэм сыд фэдэ хэкІыпІа къагъотын фаер? Шъыпкъэ, сабыир насыпым икъэкІуапІ, ау ар тэрэзэу пІыгъыныр, ищыкlагъэр зэкlэ икъу фэдизэу ебгъэгъотзэ къэбгъэтэджыныр ІэшІэхэп. ШІулъэгъуныгъэу ащ фыуиІэм мылъку гъэнэфагъи голъын фае.

> ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Сурэтым итхэр: Урсэкъо Саидэрэ Аслъанрэ еджапіэм зыфагъэхьазыры.

«Жъогъобыныр» къыдэкІыгъ

КІэлэціыкіухэм апае илъэсым пліэ къыдэкіырэ журналэу «Жъогъобыным» иапэрэ номериту гужъуагъэу къытіэкіэхьагъ. Ар къызхэкіыгъэри къэтіон. Ыпэкіэ журналыр тиреспубликэ къыщытырадзэщтыгъэмэ, мы илъэсым къалэу Можайскэ къыщыхауты. Гъэхьазырын Іофыгъохэр игъом амыгъэтэрэзхэу икъыхэутыни икъэщэжьыни лъэшэу агъэгужъуагъ.

Апэрэ номерыр гъатхэм къыдэкІынэу щытыгь. Ары ащ къыдэхьэгьэ тхыгьэхэми а льэхьаныр къыдалъытэу зыкІэгъэпсыгъэхэр.

Хьатыгъужъыкъое гурыт еджапІэм иеджакІоу Хьабый Саидэ итхыгъэу «Тызэгъусэу тичІыгу тыфэжъугъэсакъ!» зыфи-ІорэмкІэ журналым инэкІубгьохэр къырегьажьэ. Гъатхэм фэгъэхьыгъэу кlэлэеджакlохэм ясурэтшІыгъэхэри мы тхыгъэм къыкІэлъэкІох.

«ТитхакІохэм яюбилейхэр» зыцІэ рубрикэм Жэнэ Къырымызэрэ ЩэшІэ Казбекрэ афэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр чІэтых. ЗэлъашІэрэ тхэкІошхоу МэщбэшІэ Исхьакъ иусэ сатыриплІ-

хэр журналым къыдэхьагъэх.

Адыгабзэм и Мафэу гъэтхапэм хэдгъэунэфыкІырэм ехьыліагъэу тхыгъэ зэфэшъхьафхэр «Жъогъобыным» дэжъугъотэштых. Ахэр адыгэ тхакІэм икъегъэжьакІоу Бэрсэй Умарэ ехьылІагъэу Шъхьэлэхъо Абу къыгъэхьазырыгъэр, Нэхэе Симэрэ Агъырджанэкъо Симхъанрэ яусэ кіэкіхэр, кіэлэеджакІоу Бжьэмыхъу Руслъанэ итхыгъ.

ЕджакІохэм лъэшэу агу ри-

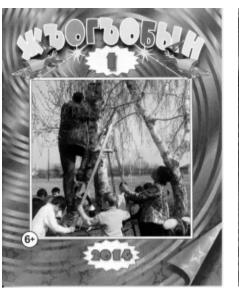
хьырэ рубрикэу «Нэlyacэ зафэшъушІ» зыфиюорэм ХьапэкІэ Залинэрэ ТІэшъу Даринэрэ ащыІукІэштых.

Апэрэ номерым къыдэхьагъэх адыгэ пшысэхэр, къэбар зэфэшъхьафхэр, Гъонэжьыкъо Сэтэнай ирассказ, рубрикэхэу «Къытфатхыхэрэр», «Жъогьобыным» иныбджэгъухэр», «Спортым идунай»,

«Хьисапыр зикlасэхэм апай», «Зымыгъэзэщ!» зыфиlохэрэр, нэмыкІхэри.

ЯтІонэрэ номерым инэкІубгьохэр ТекІоныгьэшхом и Мафэ фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэмрэ сурэтшІыгьэхэмрэкІэ къырегьажьэх. Ахэм къакІэлъэкІох кІэлэеджакІохэм яписьмэхэр. Зы письмэр КІакІыхъу Аминэ Пэнэхэс къыретхыкІы, ятІонэрэр къэзытхырэр Фэдз щыщ Беджэлды Зураб.

«Адыгэ лъэпкъым ицІыф цІэрыІохэр» зыфиІорэ рубрикэм ХьатІэнэ зэшъхьэгъусэхэу Абдулрэ Айщэтрэ афэгъэхьыгъэ

тхыгъэу Гъыщ Нухьэ къыгъэхьазырыгъэр чІэт.

Еджэркъуае щыщ орэдыІо ныбжыкІзу Хьапыщтэ Ринатэ «НэІуасэ зафэшъушІ» зыцІэ рубрикэм еджакІохэр щыІукІэщтых. Пшъэшъэжъыер зэнэкъокъубэмэ ахэлажьэ, чІыпІэ гъэнэфагъэхэри къащехьых, ахэм яшыхьат нэкlубгъом ит дипломхэу къыратыгъэхэр.

Адыгэ республикэ гимназием икіэлэціыкіу къэшъокіо купэу «Эльбрусыр» зызэхащагъэр бэшІагьэп, ау гъэхъэгьэшіухэр иіэх. Ахэм къатегущыіэ

кІэлэегъаджэу Мэлгощ Лидэ. «Нанэ ипшысэхэр» зыцІэ рубрикэм Унэрэкъо Раерэ Хьагъундэкъо Щамсэтрэ къагъэхьазырыгъэ пшысэхэр

«Жъогъобыным» иятІонэрэ номер къыдэхьагъэхэм ащыщых Пэнэшъу Сэфэр ирассказ, Абрэдж Сафиет иусэхэр, Хьаудэкъо Шыхьамызэ зэридзэкІыгьэ абхъаз новеллэхэр, рубрикэхэу «Зымыгъэзэщ!», «Спортым идунай» зыфиlохэрэр.

ДЗЫБЭ Назрэт. «Жъогъобыным» июфыші.

Іофыгъоу щыІэр

Урысые общественнэ движениеу «Народный фронт» «За Россию» зыфиюрэм АР-мкІэ и ЧыпІэ къутамэ июфшіэкю куп шышъхьэіум и 11-м зэхэсыгьо иlагь. Республикэм иеджапlэхэр ильэсыкІэ еджэгьум зэрэфэхьазырхэм ар фэгъэхьыгъагъ.

Зэхэсыгьор зэрищагь Мыекъопэ гимназиеу N 8-м физикэмкІэ икІэлэегъаджэу, УФ-м и Президент ицыхьэшІэгъоу, «Народнэ фронтым» изы ІофшІэкІо куп ипащэу Алексей Стальноим. Ипэублэ гущыІэ ащ къызэрэщыхигьэщыгьэмкІэ, зэхэсыгъом ыпэкІэ «Народнэ фронтым» хэтхэм еджапІэхэм илъэсыкІэ еджэгъум зызэрэфагьэхьазырыгьэр зэрагьэшІагь. Ахэм къызэраІуагьэмкІэ, гьэцэкІэжьын ІофшІэнхэр (текущий ремонт) ны-тыхэм яахъщэкІэ зэшІуахыгъэх. Ны-тыхэм классхэу якІалэхэр зыщеджэхэрэм гъэцэкІэжьыным хэхьащт псэолъапхъэхэри, Іофшіапкіэри, классым итыщт мебелым, джэхашъом тебзагъэм къащегъэжьагъэу шъхьангъупчъэм Іухъуагъэм нэсыжьэу зэкІэри ны-тыхэм апшъэ дэкІы. Арышъ, илъэсыкІэ еджэгъум изыфэгъэхьазырын еджапІэхэм япащэхэм ямызакъоу, ны-тыхэмк/и ушэтыпІэ чІыпІэу щыт. Ны-тыхэр еджапіэм зэриіэпыіэгъухэр, ахэр ыкІи нэмыкІ цІыфэу гьот зиІэхэу еджапІэм ищыкІагьэхэр къэзылъэгъухэрэм яшІуагъэкІэ непэ а системэм зыпкъ итэу Іоф зэришІэрэр къэгущыІэрэм къыІvагъ.

Ау гъот макІэ зиІэ ны-тыхэм къахэкіых еджапіэм пае аугьоирэ ахъщэр зымыукІочІышъухэрэр. Ахэм дэо тхылъхэр атхыхэуи, жэрыlокlэ тхьаусыхэхэуи къыхэкІы.

— 2010-рэ илъэсым Президентэу Путиным ны-тыхэм ахъщэ къаlыпхынэу щымытэу къы-Іогъагъэми, къаІытэхы, ахэм тащэгугъы, — къыІуагъ Стальноим.

Зэхэсыгъом къыщаlуагъэр, зэкІ пІоми хъунэу, а гупшысэм къыпкъырыкІэу гъэпсыгъэ

Ащ фэдэу АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ иотдел ипащэу ЛІыунэе Аслъан гущыІэр зыратым, еджапІэхэм ягъэцэкІэжьын ыкІи яматериальнэ-техЕджапіэр щыіэным, Іоф ышіэным пае мылъкушхо ищыкІагь, бюджетым къыдилъытэрэр икъурэп. Шъыпкъэ, еджапІэхэм блэкІыгъэ илъэсхэм Іофышхо

еджапІэм къыдеІэхэу, ахэм яшІогъэшхо къакІоу бэрэ къыхэкіы, мы аужырэ уахътэм ахэм къахэкІыгъэ ахъщэр тызэхэгушыІэжьи, кІэлэцІыкІу Іыгьыпluтloy ашlырэр игьом аухыным пае афэттІупщынэу итхъухьагь, — къыІуагъ депутатым.

макІэп

Еджапізхэр непэ зэрэщыіэхэм, щызыгъа вхэрэм яхьылІагъэу игъэкІотыгъэу къэгущыІагъ Хьатэгъу Нелли. Ари

ИльэсыкІэ еджэгьум изыфэгъэхьазырын еджапІэхэм япащэхэм ямызакьоу, ны-тыхэмк и ушэтыпІэ чІыпІэу щыт.

арашІылІагь, язытети нахьышІу хъугъэ. Джы мыгъэ ахъщэ щыІэп, гъэсэныгъэм исистемэ гъэкІэжьыгъэным къыдилъытэрэ ахъщэр блэкІыгъэ илъэсхэм еджапіэхэм афэттіупщыщтыгь. Ащ ишІуагьэкІэ дэгьоу зызэтезыгьэпсыхьагьэхэри ахэтых. Ау непэ еджэпІэ 41-мэ яунашъхьэхэр гъэцэкІэжьыгъэнхэ фае, еджэпІэ 29-мэ яшъхьангъупчъэхэр зэблэхъугъэнхэу щыт.

БлэкІыгъэ илъэсхэм псыунэ фабэхэм яшІын мэхьанэшхо еттыгъэми, джыри еджэпІэ 33-мэ къагъэфэбэрэ ащ фэдэ чІыпІэхэр яІэхэп. Ахэр ны-тыхэм яахъщэкІэ пшІын уфитэп ыкІи ахэм афэукІочІыщтэп.

Непэ республикэм иеджэпІэ 39-мэ спортзалхэр ахэтхэп. Ащи мылъкушхо пэІухьанэу щыт. БлэкІыгъэ илъэсхэм гъэкІэжьыным къыдилъытэрэ ахъщэр зыпэlухьан фаер гъэнэфагъэу, нэмыкІкІэ бгъэфедэн умыльэкІынэу афэттІупщыщтыгь. Унашъхьэр, шъхьангъупчъэхэр, псыунэ фабэхэм яшІын — ащ тетэу ахъщэр еджапІэхэм афакІощтыгъ. Джы ащ фэдэ амал щыІэжьэп, бюджетым къыдилъытэрэ ахъщэр икъурэп, — къыlyaгъ министерствэм илlыкlo.

Мыекъопэ гурыт еджапІэу N 9-м ипащэу, Мыекъопэ къэлэ Советым идепутатэу, «Народнэ фронтым» гъэсэныгъэм ылъэныкъокІэ иэкспертэу Анна Белоконь зэрилъытэрэмкІэ, нытыхэр хэмытхэу гъэцэкІэжьын ІофшІэнхэр зэшІопхынхэ плъэ-

ЕджапІэхэм блэкІыгьэ ильэсхэм Іофышхо арашІылІагь, язытети нахышІу хъугьэ. Ау непэ еджэпіэ 41-мэ яунашъхьэхэр гъэцэкіэжьыгъэнхэ фае, еджэпІэ 29-мэ яшъхьангъупчъэхэр зэблэхъугъэнхэу щыт.

ническэ базэ изэтегьэпсыхьанкІэ Іофыгъоу щыІэхэр къыІуа-

— Шъыпкъэ, ны-тыхэм ахъщэ къаlамыхымэ нахьышlу. Ау ащ министерствэм иІоф хэлъэп.

кІыщтэп. Джыри илъэсыбэрэ Іофыр джащ тетыщт. Сыда пІомэ, гъэцэкІэжьын куоу щымытмэ, зы чапыч еджапІэм къыфамытІупщэу ащ къыІуагъ. Шъыпкъэ, депутатхэр

депутат, «Народнэ фронтым» иэксперт.

— Ны-тыхэм яІэпыІэгъу хэмытэу еджапІэр непэ щыІэн ылъэкІыштэп. Ау ахъщэм икъэугьоин еджапіэм ипащэ иіоф хэлъэп. Ежь ны-тыхэм якомитет унашъо ешІышъ, ахъщэр къаугъои. Ау ар сыдрэ отчети къыщыдгъэлъагъорэп. Арэу щытми, пчъэ къутагъи, шъхьангъупчъэ апч хэутыгъи зэрэдгъэцэкІэжьыхэрэр, хлоркэри, зэрэтхьакІэхэрэри, хъэдэнри, зэкІэри классым ит псэуальэхэм анэсыжьэу ны-тыхэм яахъщэкІэ къащэфых. Ащ тетэу бэшІагьэ зыщытри, джыри бэрэ Іофыр ащ тетыщт.

Сэ бэрэ сегупшысэу къыхэкІы ны-тыхэу еджапІэм шІу къыфэзышІэхэрэм къалэм иадминистрацие къыхигъэщыхэу «тхьашъуегъэпсэу» къариІон фаеу. Ащ ычІыпІэкІэ ахэм ацІэхэр тэушъэфых, тиотчетхэми къащыдгъэлъагъохэрэп, — къы-Іуагъ еджапІэм ипащэ.

Мыекъопэ гурыт еджапІэхэм япащэхэу къэгущы агъэхэм зэдырагъаштэу къаІотагъ оптимизацием къызыдихьыгъэ Іофыгьохэр зыфэдэхэр, Роспотребнадзорым шапхъэу къыгъэуцухэрэр бгызцэкІэнхэм пае ахыцэ уиІэн зэрэфаер, еджапІэм мылъку хэплъхьанэу зэрэщытыр, ащ щеджэрэ пчъагъэм ельытыгьэу къэралыгьом ахъщэ къызэритІупщырэм Іофыгъоу къыпыкІыхэрэр.

ЕтІанэ, кіэлэеджакіор зыщыпсэурэ субъектым елъытыгъэу ащ иегъэджэн ахъщэу къэралыгъом пэјуигъахьэрэр зэрэзэфэмыдэр зэхэсыгьом хэлэжьагъэхэм ашІомытэрэзэу къаlуагъ. Къэлэшхохэм зы кlэлэеджакІом пэІухьанэу къалъытэрэр бэкІэ нахьыб къэлэ цыкіухэм е къуаджэхэм адэсхэм анахьи. ГущыІэм пае, Москва зы кіэлэеджакіом пае сомэ мини 150-рэ къэралыгъом къетІупщы, Ростов — мин 70-рэ, субъектхэр шыІэх мин 13 нахь къамытІупщэу.

Сыдэу щытми, зэхэсыгьом хэлэжьагъэхэм къаlуагъэр зыфэкІожьырэр зы — джыри ильэсыбэрэ еджапІэхэм гьэцэкІэжьын ІофшІэнхэр ны-тыхэм апшъэ дэкІышт, сыда пІомэ икъун фэдиз мылъку къалэхэм, районхэм яІэп, республикэ бюджетым ащ пае мылъку къыдилъытэрэп.

СИХЪУ Гощнагъу.

V---V---V

Ныбджэгъур тыгу илъыщт

Илъэс 76-м итэу идунай ыхъожьыгь театральнэ искусствэм лъэпсэ пытэ щызышІыгъэ режиссер ціэрыюу, тиюфшіэгъущтыгъэу ыкІи тиныбджэгъущтыгъэу КІуращынэ Аскэрбый Хъусенэ ыкъор.

1962-рэ илъэсым Московскэ театральнэ институтыр къызэдэтыухи, Адыгэ хэку драмтеатрэм ІофшІэныр щызэдедгьэжьагь. Апэрэ рольхэм къащегъэжьагьэу артист ІэпэІасэч Аскэрбый зэрэщытыр къэнэфагъ. Илъэс заулэ тешІагьэу режиссер ІофшІэным ишъыпкъэу зыритыгь.

Бэ темышІэуи режиссер шъхьа/эу агъэнэфагъ, театрэр къэІэтыгъэным ыкІуачІи, иамали, ирежиссерскэ къулайныгъи рихьылІагъэх.

Адыгэ театрэм ирепертуар гупчэ адыгэ спектаклэча итынхэ зэрэфаем ельытыгъэу КІуращынэ Аскэрбый творческэ Іофыгьуабэ зэшІуихыгъ, драматургхэм емызэщыжьэу Іоф адишіагь, пьесэхэр аригьэтхыгьэх, актерхэм яІэпэІэсэныгъэ зэрэхагъэхъоным, спектаклэмэ язытет нахьышІу шІыгьэным ишъыпкъэу пылъыгъ. А пстэумэ узыгъэрэзэрэ творческэ гъэхъагъэхэр къакІэльыкІуагъэх. Ежь Аскэрбый адыгэ тхэкІошхоу КІэрэщэ Тембот ироманэу «Насыпым игъогу» инсценировкэ ышІи спектаклэ зэгъэфагьэ ыгьэуцугь. Театрэр апэрэу Дагъыстан Республикэм гастролым зэкІом мы спектаклэмкІэ къэгъэлъэгъонхэр ригъэжьэгъагъэх, артистхэми режиссерми яюфшагъэ щагъэлъэпІагъ.

КІуращынэ Аскэрбый ыгъэуцугьэ спектаклэу «Счастье само не приходит» зыфиlоу Мамый Ерэджыбэ ипьесэ техыгъэр урысыбзэкІэ Краснодар телевидением къызэригъэлъэгъуагъэми театрэмкІи, режиссерымкіи мэхьанэшхо иіэу щытыгь ыкІи ушэтыпІэ гъэнэфагъэ хъугъагъэ.

Титеатрэ ежь ие шъыпкъэу зыми хэмыкоконт творческэ напэ зэриІэным, адыгэ нэшанэ спектаклэхэм зэрахэлъыным Аскэрбый емызэщыжьэу Іоф дишІэщтыгъ. Артистхэм ренэу ынаІэ атетыгъ, афэгумэкІыщтыгь, ясценическэ ІэпэІэсэныгъэ зэрэхагъэхъоным елъытыгъэу ащыщ гори ролынчъэу къызэрэмынэным ишъыпкъэу пылъыгъ. Артистмэ яюфшагьэ епэсыгьэ уасэ афишІыныр, нахыжъхэм шъхьэкІэфэныгъэшхо афыриІэу адэзекІоныр ишэныгъ.

Дунэе драматургием къыхэхыгъэ пьесэ гьэуцугьэнымкІэ КІуращынэ Аскэрбый ІофшІэгъэшхо иІ. Ар У. Шекспир икомедиеу «Пшъэшъэ мыгьасэр зэрагьэсагьэр» («Укрощение строптивой») зыфиlоу театрэм щигъэуцугъэр ары. Дэгьоу гьэуцугьэ спектаклэм имэхьанэ нахь лъэш къэзышІырэр адыгэ сценэм апэрэу Шекспир иперсонажхэр

кІыгьэ чІыпІэ щызыубытыгьэр Аскэрбый ирежиссерскэ ІэпэІэсэныгъэ къыкІэкІуагъ.

КІуращынэ Аскэрбый нэмыкІырэ чІыпІэхэми Іоф ащишІагь, ищытхъу аригъэЈуагъ. Ермэлхьаблэ икъэлэ театрэ режиссер шъхьа!эу илъэсипш!э щылэжьагъ. Итворческэ гъэхъагъэмэ къыфахьыгъ щытхъуцІэ льапІэу «РСФСР-м искусствэхэмкІэ изаслуженнэ ІофышІэшху» зыфиІорэр.

Ащ ыуж илъэсыбэрэ Краснодар Іоф щишІагь, культурэмрэ искусствэмрэкІэ къэралыгъо университетым щыригьэджагьэх, профессорыгь. Артист ныбжыыкІэ куп Ингуш Республикэм пае хэушъхьафыкІыгъэу ыгъэхьазырыгъ, ащ фэшІ «Ингуш Республикэм искусствэхэмкІэ изаслуженнэ ІофышІэшху» зыфиюрэ щытхъуціэр къыфаусыгъ. Культурэмрэ искусствэмрэ алъэныкъокІэ Краснодар краим гъэхъагъэу щыри-Іэхэм афэшІ медалэу «Пшызэ ихэхъоныгъэ иlахьышlу зэрэхишІыхьагьэм пай» зыфиІорэр къыфагъэшъошагъ.

Искусствэр КІуращынэ Аскэрбый ищыІэныгъэ гопхын умылъэкІынэу щытыгъ, щыщ шъыпкъэ хъугъагъэ, ащ фэшъыпкъэу фэлэжьагъ. Краснодар щыпсэущтыгъэми, зэпэlапчъэу тыщытыгъэп, гъунэ зэлъытфыжьэу, тынаІэ зэтетыжьэу тыпсэугъ. Аужырэ пьесэу ыгъэуцугъэр КІэрэщэ Тембот иповестэу «Шапсыгьэ пшъашъэм» техыгъэу ежь ытхыгъэр ары. Мыри Мамый Ерэджыбэ икомедиеу «Псэлъыхъохэри» (зигъэупугъэр ильэс 14 хъугъэ) ти Льэпкъ театрэ ирепертуар хэтых. Титеатральнэ искусствэ зыпкъ итынымкІэ, хэхъоныгъэшІухэр ышІынхэмкІэ гьэхъагьэу иІэхэм яшыхьат хъугъэ щытхъуцІэу «Адыгэ Республикэм инароднэ артист» зыфиlорэр къызэрэфагъэшъошагъэр.

КІуращынэ Аскэрбый цІыф зафэу, шъыпкъэныгъэ пкъырылъэу, Іэдэбышхо хэлъэу, иІорэ ишІэрэ зэтефэу, цыхьэшІэгьоу щыІагь, псэугьэ. ТиискусствэкІи тэркіи чіэнэгъэшхо тшіыгъэ.

Лъэшэу тыгу хэкІэу щымыІэжьым ибын-унагъо, ил акъо, и ахьылхэм тафэтхьаусыхэ.

Ч. Пэрэныкъу, Ю. Кіыкі, Н. Жанэ, М. Устэкъу, Къ. Шъхьаплъэкъу, С. Хэкужъ, Ю. Хъут, К. Тырку, А. Уарпэкъу, М. Бэгъужъэкъу.

УПСАУНЭУ УФАЕМЭ

Мыхэр илъэс псаум дгъэфедэнхэ амал тиlэми, джыдэдэм ахэм ягъо дэдэшъ, ціыфым ипсауныгъэкіэ шlуагъэу ахэлъэу народнэ медицинэм къыхигъэщыхэрэм ягугъу къэтшіы тшіоигъу.

ІэзэкІэ амалэу иІэхэр

Помидорыр тэ тишъолъыр бжыхьэ кlaxэ нэс жъугъэу къыщаугъои. Ау,

шІэныгъэлэжьхэм къызэрэхагъэщырэмкІэ, чэщырэ фабэр градуси 5-м нахь макІэу ехы зыхъукІэ помидорыр «мэсымаджэ», умыгъэфедэмэ

нахьышlу.
Мы хэтэрыкlым бэу хэлъых белокыр ыкlи клетчаткэр, органическэ кислотэхэр, витамин зэфэшъхьафыбэ, йодым, кальцием, фосфорым, фторым ыкlи цинкым яминеральнэ щыгъухэр. Анахьэу бэу мыхэм ахэлъыр железэмрэ калиемрэ. Железэу помидорым хэлъыр чэтылым ыкlи щэм

шІэныгъэлэжьхэм. Зыгу узыхэрэм, лъыдэкІуае, атеросклероз зиІэхэм, витамин макІэу зыІэкІа-хьэхэрэм, нэхэм зэралъэгъурэм къыщыкІагъэмэ, дэеу чъыехэрэм помидор бэрэ ашхымэ дэгъоу народнэ медицинэм къеІо. Помидорым ипс (томат сокым) гум нахь дэгъоу Іоф регъашІэ.

ахэлъым фэдэ пчъагъэкІэ нахьыбэу alo

<u>Шъуфэсакъ!</u> ШІум уз горэ иІзу щытмэ, помидор бэу пшхыныр щынагъо, ащ иягъэ къэкІон ылъэкІыщт.

Пщэрыщэ хъухэрэм

* Лъэшэу зыхахъорэм мафэм тІогьогогьо ришъумэ дэгъу помидорыпсымрэ къэбыпсымрэ зэфэдизэу зэхэгъэхъуагъэхэу стэчаным из.

* Джащ фэдэу ишІуагъэ къэкІо скороваркэмкІэ по-

мидорыпс бгъэхьазырынышъ, ушхэным ыпэкlэ такъикъи 10 иlэу щэгъогогъо стэчан зырызэу уешъозэ пшlымэ.

Упшъыгъэмэ, кіочіаджэ ухъугъэмэ

Помидор плъыжь къыкіэчыгъакіэхэр дэгьоу плъэсынхэшъ, псы гъэжъогъэ стырыр атепкіэщт. Ащ ыуж шъуампіэр тепхынышъ, такъыр ціыкіухэу уупкіэтэщт

ыкІи псыр къыкІэпфыщт. Ушхэным ыпэкІэ сыхьатныкъо иІэу стэчаным изэу мафэм тюгьогогьо ащ уешъозэ пшіыщт.

Пскэныр

Лыупкlатэм дэбгъэкlыщтых къэугъоигъэкlэ помидор килограмм, бжьыныф грамм 50. Ахэм ахэбгъэхъощт гыныхъу зыфаlорэм (хреным) фэдэ грамм 300 гъэушъэбыгъэу. Джэмышх зырызэу ар щэгъогогъо мафэм пшхыщт (ушхэным ыпэкlэ).

Атеросклероз зиІэхэм

Ахэмкіэ лъэшэу федэу народнэ медицинэм къеlо помидорыпсэу соковаркэмкіэ шыгъэр. Ушхэнкіэ такъикъи 10 иізу ащ фэдэ псым стэчаным изэу мафэ къэс щэгъогогъо уешъозэ пшымэ, лъыр зэрыкіорэ лъынтфэхэр ыукъэбзыщтых.

УІагъэр нахь шіэхэу хъужьыным пай

Народнэ медицинэм къызэриюрэмкіэ, уіагъэр нахь псынкізу зэпціынахы зигъо хъугъэ помидорыр зэхэпщытізу ащ теплъхьэмэ.

Фыкъуадэхэр, нэгушъо зэмышъогъур

Косметикэм зэрэщагъэфедэрэр

Помидорыр пщытіэнышъ, нэгушъом щыпфэщт е такъыр-такъырэу уупкіэтэнышъ, теплъхьащт. Нэгушъор ащ къыукъэбзыщтэу, зэщиз ышіыщтэу еlo народнэ медицинэм.

Пхъашэ хъугъэ шъом, анахьэу Іэнтэгъум ыкіи пъэдакъэм, помидорыпс щыпфэмэ е ар упкіэтагъэу теплъхьэу тіэкіурэ атебгъэлъызэ пшіымэ, нахь шъабэ мэхъух.

Атеросклерозыр

Къоным ыкізу (ичылап-хьзу) дэгьоу гъушъыгъэм щыщзу джэмышхышъхьэм изыр бгъзушъэбынышъ, псы гъэжьогъзкіз стэчан кізпкізщт. Атеросклерозым шъхьэри ыгъзузы зыхъукіз, ащ фэдэ зэхэгъэкіухьагъэр джэмышхышъхьэм иззу (е тіу) мафэм пліэгъогогъо ипшъущт.

ІэзэкІэ амалэу иІэхэр

Рэхьатэу мычъыехэрэм

Къоным къыкlэфыгъэ псы щайджэмышхышъхьэм хэплъхьащт джащ фэдиз шъоу ыкlи ащ хэпкlэщт щэ стэчан. Гъэучъыlалъэм дэтын хъумэ — чэщ-зымафэм нахь мыбэу, армырмэ сыхьатныкъом нахыбэрэ щымытэу бгъэфедэн фае ар. Кlэлэцlыкlухэм ар гъэфэбагъэу, щайджэмышхым изэу зышхахэхэрэм ыуж яптымэ хъущт.

Къоныр (урыс къон е укроп зыфаlорэр) народнэ медицинэм уз зэфэшъхьафыбэхэм яlэзэгъэнымкlэ егъэфедэ. Шlэныгъэлэжьхэм зэрагъэунэфыгъэмкlэ, ащ хэлъых фолиевэ кислотар, минеральнэ щыгъу зэмылlэужыгъохэр, витаминхэр.

гаминхэр. <u>Шъуфэсакъ!</u> Къоныр амыгъэфедэмэ,

гъомылапхъэхэм ахамылъхьэмэ нахьышіу зинэгъучіэгъ железэ (поджелудочнэ железар) узыхэрэм, анахьэу панкреатит зиіэхэм.

Жэлэетагъэр (бронхитыр)

Къоным ыкlэу дэгьоу бгъэушъэбыгъэм щыщэу джэмышхышъхьэм изым псы гъэжъогъэкlэ стэчанитlу кlэпкlэнышъ, ышъхьэ техъуагъэу сыхьатитlурэ щыбгъэтыщт. Нэужым узыжьынышъ, джэмышхышъхьэм изэу мафэм плlэгъогогьо уешъозэ пшlыщт.

литрэныкъо. Ар такъикъ 15-м щыбгъэтыщт, узыжьыщт. Угъолъыжьынкіэ такъикъ 15 иіэу стэчаным ызыпліанэ

Къоным ытхьапэхэмрэ ыпкъырэ зыхэльыгьэхэ псы стэчанныкьом ушхэным ыпэкіз уешъозэ, мафэм щэгьогогьо уешъощт. А псыр (настоир) зэрэбгьэхьазырыщтыр: къон упкіэтэгьэ, гъэушъэбыгьэ стэчанныкьом псы жъогьэ стэчанитіу кіэпкіэнышь, такъикъи

ЛъыдэкІуаер

— 15-м щыбгъэтыщт. БгъэучъыІынышъ, узыжьыщт.

Гриппыр

фэдиз ибгъэхъонышъ, уешъощт.

Чъыен зымылъэкІыхэрэм

Мыхэмкіэ дэгъоу народнэ меди-

цинэм къыІорэр: къоным ыкІэ гъэгъу-

шъыгъэ грамм 50-м кІэпкІэщт сэнэ

лъэпкъэу «Кагор» зыфаlорэм фэдэ

Мы зэпахырэ узым зыщыуухъумэным фэші къоным ыкіэ гъэгъушъы-гъэхэр тіэкіу-тіэкіоу бгъэунэшкіузэ пшіымэ ишіуагъэ къэкіощтэу народнэ медицинэм elo.

Глаукомэ, катарактэ зиіэхэм

Кьоным псы къыкlэпфынышъ, ащ псыпс къэбзэ такъыр хэбгъэонышъ, тlэкlу хэпфызыкlыщт. Такъикъ 15 — 20-м ар нэхэм атебгъэлъыщт.

Къон тхьапэхэр дэгъоу бгъэушъэбынхэшъ, псы къакlэпфыщт. Арэущтэу бгъэхьазырыгъэ къоныпсым фэдитlу псы гъэжъогъэ гъэучъыlыжьыгъэу (1:2) хэбгъэхъощт. Стыгъэ чlыпlэхэм бзыуцыф е псыпс шъабэкlэ ар ащыпфэзэ, ребгъэшъузэ пшlыщт.

Косметикэм зэрэщагъэфедэрэр

Нэкіубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Нэгушъо зэлъагъэм, пшъыгъэм

Мыщ фэдэ нэгушъом «ІэпыІэгъу уфэхъуным» фэшІ лосьон бгъэхьазырын фае мырэущтэу: къон ціынэ гъэушъэбыгъэ джэмышхышъхьэрэ джащ фэдизэу бзыфым (липэм) икъэгъагъэрэ зэхэбгъэкіухьащтых. Джэмышхышъхьэм из ащ къыхэпхынышъ, псы гъэжъогъэкіэ стэчан кіэпкіэщт, сыхьати 2-м ар щыбгъэтыщт. Нэужым узыжьынышъ, лимоныпс тіэкіу хэбгъэхъощт. Ащ фэдэ лосьонкіэ нэгушъор пчыхьэми пчэдыжьми плъэкіызэ пшіыщт.

Адыгэ Республикэм и Закон

Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ ціыфхэр пэрыохъу ямыіэу социальнэ, транспорт ыкіи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэкіыным ехьыліагъ

. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 23-м ыштагъ

Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ цІыфхэр пэрыохъу ямыІэу социальнэ, транспорт ыкІи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэкІыным епхыгъэ амалхэр арагъэгъотынхэм пае мы Законыр аштагъ.

А 1-рэ статьяр. Ціыф куп гъэнэфагъэхэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм ахахьэхэрэр

Мы Законым къыхиубытэхэрэр сэкъатныгъэ зи-Іэхэр, зыныбжь хэкІотагъэхэр, кІэлэцІыкІу курэжъыехэр зыгъэфедэрэ цІыфхэу сабыйхэр зиІэхэр, ежьежьырэу зекІон, гущыІэн зымылъэкІыхэрэр, щыкІагъэу япсауныгъэкІэ яІэхэм къахэкІэу амал зэфэшъхьафхэр зыгъэфедэхэрэр арых.

- Я 2-рэ статьяр. Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ ціыфхэр пэрыохъу ямыізу социальнэ, транспорт ыкіи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэкіыным иамал ягъэгъотыгъэныр
- 1. Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ ціыфхэр пэрыохъу ямыізу социальнэ, транспорт ыкіи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэкіыным пае мы къыкіэлъыкіорэ амалхэр ыкіи ізмэ-псымэхэр агъэфедэх:
- 1) макъэ зыпыlукlырэ, къэбарыр алъызгъэlэсырэ пкъыгъохэр;
- 2) псэуалъэхэм ахагъэуцорэ пкъыгъохэу узгъэгъуазэхэрэр;
 - 3) макъэ къызпыlукlырэ нэфгъуазэхэр;
- 4) телефон-автоматхэу ыкlи нэмыкl амалхэу сэкъатныгъэ зиlэхэм къызыфагъэфедэн алъэкlыщтхэр;

5) зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ цІыфхэм апае зэтырагъэпсыхьэгъэ санитарнэ-гигиеническэ унэхэр;

6) унэчlэхьапlэхэм, вокзал дэкlояпlэхэм, маршрут транспортхэр къызщыуцухэрэм, цlыфхэр транспортхэм зыщарытlысхьэхэрэ ыкlи чlычlэгъ зэпырыкlыпlэхэу урамхэм яlэхэм дэкlоепlэ-ехыпlэхэу, lэубытыпlэхэу яlэхэр;

- 7) зэкlэми зэдагъэфедэрэ къэлэ транспортыр къызщыуцурэ чlыпlэхэм дысэу щымыт ехыпlэхэу афашlыхэрэр:
- 8) сэкъатныгъэ зиlэхэр зыщызекlорэ чlыпlэхэм зэпырыкlыпlэхэр къэзгъэнэфэрэ хэушъхьафыкlыгъэ тамыгъэхэу ахэтхэр;
- 9) сэкъатныгъэ зиlэхэр зэращэнхэм пае общественнэ транспортым чlыпlэ гъэнэфагъэу щаряlэхэм lэубытыпlэхэу ахашlыхьэхэрэр.
- 2. Автотранспорт уцупІэ пэпчъ (ахэм ахэхьэх сатыум, медицинэ организациехэм, спорт ыкІи культурнэ учреждениехэм яуцупІэхэр) сэкъатныгъэ зиІэхэм яавтотранспорт къыщыуцуным пае чІыпІэу яІэхэм япроценти 10-м къыщымыкІэу къафыхамыгъэкІы хъущтэп.
- Я 3-рэ статьяр. Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ ціыфхэр пэрыохъу ямыізу социальнэ, транспорт ыкіи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэкіыным пае мылъкоу къыхагъэкіырэр

Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ цІыфхэр пэрыохъу ямыІэу социальнэ, транспорт ыкІи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэ-

кіыным пае Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икъэкіуапіэхэм къахагъэкіызэ Іофтхьабзэхэр зэшіуахых.

- Я 4-рэ статьяр. Зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ ціыфхэр пэрыохъу ямыізу социальнэ, транспорт ыкіи инженер инфраструктурэм къыхиубытэрэ псэуалъэхэм анэсын алъэкіыным пае Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкіэкіо къулыкъухэм ыкіи сэкъатныгъэ зиіэхэм яобщественнэ объединениехэм зэдэлэжьэныгъэ-зэгъусэныгъэу азыфагу илъыр.
- 1. Адыгэ Республикэм щызекІонхэм ыкІи тэрэзэу щыгъозэнхэм япхыгъэ ІофыгъохэмкІэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъухэм сэкъатныгъэ зиІэхэм яобщественнэ объединениехэм ялІыкІохэр къызыфагъэфедэнхэ фае.
- 2. Адыгэ Республикэм щызекіонхэм ыкіи тэрэзэу щыгъозэнхэм япхыгъэ Іофыгъохэмкіэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкіэкіо къулыкъухэм сэкъатныгъэ зиіэхэм яобщественнэ объединениехэм къэбар тэрэзыр аlэкіагъэхьан фае.

Я 5-рэ статьяр. Мы Законым кlyaчlэ иlэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы Законым кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 30, 2014-рэ илъэс N 325

ЫпкІэ зыхэмылъ юридическэ ІэпыІэгъу зэратыхэрэр

Урысые Федерацием и Конституцие ия 48-рэ статья зэрэщыгъэнэфагъэмкіэ, юридическэ Іэпыіэгъу къыратыным ифытыныгъэ хэти иl. Законым къызыщыдилъытэрэ лъэхъанхэмыпкіэ хэмылъэу ащ фэдэ Іэпыіэгъу араты.

2011-рэ ильэсым шышъхьэlум и 21-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 324-р зытетэу «Ыпкlэ зыхэмылъ юридическэ ІэпыІэгъу Урысые Федерацием зэращыратырэм ехьылІагъ» зыфиІорэм (ыужыкІэ Законэу N 324-р зытетыр тІозэ дгъэкІощт) щыгъэнэфагъэх ыпкІэ зыхэмылъ юридическэ ІэпыІэгъу зэраратырэ шІыкІэр.

Законэу N 324-р зытетым ия 6-рэ статья диштэу мыщ фэдэ юридическэ ІэпыІэгьухэр арагьэгьотын алъэкІыщт:

- жэрыlокіэ ыкіи тхыгъэу консультациехэр афызэхащэхэзэ;
- лъэlу, тхьаусыхэ тхылъхэр, нэмыкl документхэу правовой нэшанэ зиlэхэр афызэхагъэуцохэзэ;
- цІыфым ифедэхэр хьыкумхэм, къэралыгъо, муниципальнэ къулыкъу-хэм, организациехэм къащагъэгъунэ-хэзэ;
- джащ фэдэу хэбзэгъэуцугъэм къыдилъытэрэ нэмык амалхэр къызфагъэфедэхэзэ.

Цыфхэм юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ системэр къэралыгъо ыкlи мыкъэралыгъо системэкІэ зэтырауты (Законэу N 324-р зытетым ия 7-рэстатья).

Юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ къэралыгъо системэм хэлажьэх:

- гъэцэкlэкlо хабзэм ифедеральнэ къулыкъухэмрэ ахэм къафэlорышlэрэ учреждениехэмрэ;
- Урысые Федерацием ишъолъыр хэм ягъэцэкlэкlо хабзэ икъулыкъухэмрэ
 ахэм къафэlорышlэрэ учреждениехэмрэ;
 къэралыгъо мыбюджет фондхэр
- зыгъэзекlорэ къулыкъухэр;
 къэралыгъо юрилическа бюро
- къэралыгъо юридическэ бюрохэр.

Джащ фэдэу ахэм ахалъытэнхэ алъэкlыщт очылхэу, нотариусхэу, нэмыкlхэу ыпкlэ зыхэмылъ юридическэ Іэпыlэгъу языгъэгъотырэ къэралыгъо системэм хэлэжьэнэу фитыныгъэ зиlэхэр (Законэу N 324-р зытетым ия 15-рэ статья).

ГъэцэкІэкІо хабзэм икъулыкъухэм ыкІи ахэм къафэІорышІэрэ учреждениехэм, джащ фэдэу къэралыгъо мы-

бюджет фондхэр зезыгъэкlорэ къулыкъухэм социальнэу ухъумэгъэн фэе цІыфхэм ІэпыІэгъу арагъэгъоты, ахэм къафэгъэзэгъэ ІофыгъохэмкІэ жэрыІоу ыкІи тхыгъэу консультациехэр афызэхащэзэ. Ащ нэмыкІэу хэбзэгъэуцугъэм къызыщыдилъытэрэ лъэхъанхэм ащ фэдэ къулыкъухэр лъэІу, тхьаусыхэ тхылъхэм, нэмыкІ документхэу правовой нэшанэ зиІэхэм язэхэгъэуцонкІэ, ахэм яфедэхэр хьыкумхэм, къэралыгъо, муниципальнэ къулыкъухэм ыкІи организациехэм къащыгъэгъунэгъэнхэмкІэ цІыфхэм ІэпыІэгъу афэхъух (Законэу N 324-р зытетым ия 16-рэ статья).

Къэралыгъо юридическэ бюрохэм ІэпыІэгъу лъэпкъ пстэури арагъэгъоты. Ахэр юридическэ лицэу щытых ыкіи Урысые Федерацием ишъолъырхэм якъэралыгъо учреждение фэдэу зэхащэх (Законэу N 324-р зытетым ия 17-рэ статья).

Очылхэр юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ къэралыгъо системэм къыхагъэлэжьэнхэ алъэкІыщт. ЦІыфхэм ІэпыІэгъу араты зыхъукІэ очылхэм ІэубытыпІэ къызыфашІырэр N 324-р зытет Законымрэ 2002-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 31-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 63-р зытетэу «Урысые Федерацием адвокат ІофшІэнымрэ адвокатурэмрэ зэрэщызэхэщагъэхэм ехьылІагъ» зыфиІорэмрэ ары.

Юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ къэралыгъо системэм къыдыхэлъытагъэу яполномочиехэм аблэмыкІхэу нотариусхэм цІыфхэм нотариальнэ Іофтхьабзэхэм язехьанкІэ ІэпыІэгъу араты.

Юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ къэралыгъо системэм къыдыхэлъытагъэу ІэпыІэгъу лъэпкъ пстэури зэратын алъэкІыщтхэр:

- гъот макіэ зиіэхэу урыпсэунымкіэ ахьщэ анахь макіэу агьэнэфагьэм фэдиз къызіэкіэмыхьэхэрэр;
- а І-рэ, я ІІ-рэ купым хэхьэрэ сэкъатныгъэ зиlэхэр;
- Хэгъэгу зэошхом иветеранхэр, Урысые Федерацием и Ліыхъужъхэр, Советскэ Союзым и Ліыхъужъхэр, Социалистическэ Іофшіакіэм и Ліыхъужъхэр, Урысые Федерацием Іофшіэнымкіэ и Ліыхъужъхэр;
- сэкъатныгъэ зиlэ кlэлэцlыкlухэр, сабый ибэхэр, ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэр, джащ фэдэу ахэм ялlыкlохэр, ащ фэдэ кlэлэцlыкlухэм яфитыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ

якъэухъумэн епхыгъэ ІофыгъохэмкІэ ІэпыІэгъу къаратынэу ахэм закъызыфагъазэкІэ;

- ны-тыхэр зышъхьарымытыжь сабыир зиунагъо щызыпјунэу зыштэ зышоигъохэр, кіэлэціыкіур унагъом зэрэщапіущтым епхыгъэ іофыгъохэмкіэ іэпыіэгъу къаратынэу ахэм закъызыфагъазэкіэ;
- сабыир къокіэ е пхъукіэ зыпіунэу зыштэхэрэр, къокіэ е пхъукіэ апіунэу аштэгъэ кіэлэціыкіухэм яфитыныгъэ-хэмрэ яфедэхэмрэ якъэухъумэн епхыгъэ Іофыгъохэмкіэ Іэпыіэгъу къаратынэу ахэм закъызыфагъазэкіэ;
- 1995-рэ илъэсым шышъхьэlум и 2-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 122-р зытетэу «Зыныбжь хэкlотагъэ-хэмрэ сэкъатныгъэ зиlэхэмрэ ясоциальнэ фэlo-фашlэхэр зэрагъэцакlэхэрэм ехьылlагъ» зыфиlорэм диштэу lэпыlэгъу зэратыным ифитыныгъэ зиlэхэр;
- зыныбжь имыкъугъэхэу хабзэр зыукъогъэ кlэлэцlыкlухэр зыщаlыгъ учреждениехэм ачlэсхэр, зыныбжь имыкъугъэхэу пщыныжь защырагъэхьырэ чlыпlэхэм ащыlэхэр, джащ фэдэу ахэм ялыкlохэр, зыныбжь имыкъугъэхэм яфитыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ якъэухъумэн епхыгъэ loфыгъохэмкlэ lэпыlэгъу къаратынэу ахэм закъызыфагъазэкlэ (мыщ къыхиубытэхэрэп уголовнэ судопроизводствэмкlэ юридическэ lэпыlэгъу аратыным епхыгъэ loфыгъохэр);
- 1992-рэ илъэсым бэдзэогъум и 2-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 3185-1-р зытетэу «Психиатрическэ ІэпыІэгъумрэ ащ фэдэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэнымкІэ цІыфхэм фитыныгъэу яІэхэмрэ яхьылІагъ» зыфиІорэм диштэу ІэпыІэгъу зэратынэу зытефэхэрэр;
- юридическэ нэшанэ зыхэлъ loфтхьабзэхэр зэрахьанхэм, ыкlu язекlyакlэкlэ пшъэдэкlыжь ахьыным зиloф темытхэу хьыкумым ылъытагъэхэр, джащ фэдэу ахэм ялlыкlохэр, ащ фэдэ цlыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ якъэухъумэн епхыгъэ loфыгъохэмкlэ lэпыlэгъу къаратынэу ахэм закъызыфагъазэкlэ.

Къэралыгъо юридическэ бюрохэмрэ очылхэу юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ къэралыгъо системэм хэлажьэхэрэмрэ цІыфхэм правовой консультациехэр жэрыІокІэ ыкІи тхыгъэу афызэхащэх, лъэІу, тхьаусыхэ тхылъхэр, нэмыкі документхэу правовой нэшанэ зиіэхэр афызэхагъэуцох е ціыфхэм яфедэхэр хьыкумхэм, къэралыгъо, муниципальнэ къулыкъухэм, организациехэм N 324-р зытет Законым ия 20-рэ статья ия 2-рэ Іахь щыгъэнэфэгъэ лъэхъанхэм къащагъэгъунэх.

Къэралыгъо юридическэ бюрохэмрэ е очылхэу къэралыгъо системэм хэлажьэхэрэмрэ юридическэ ІэпыІэгъу защарамытыхэрэ лъэхъанхэри зигугъу къэтшІырэ Законым щыгъэнэфагъэх. ГущыІэм пае, арэущтэу мэзекІох правовой нэшанэ зимыІэ ІофыгъокІэ ыпкІэ зыхэмылъ юридическэ ІэпыІэгъу къыратынэу цІыфым зазыфигъазэкІэ;

- лъэlу, тхьаусыхэ тхылъхэр е нэмык документхэу правовой нэшанэ зиlэхэр афызэхагъэуцонэу, цlыфхэм яфедэхэр хьыкумым, къэралыгъо органым е организацием къащагъэгъунэнэу кlэлъэlухэ, ау ащкlэ правовой лъапсэхэр щымыlэхэ зыхъукlэ;
- лъзіу тхылъзу хыкумым рахылізщтыр къафызахагъзуцонзу е ахэм яфедэхэр хыкумым, къэралыгъо органым е организацием къыщагъэгъунэнхэу кіэлъзіухэ, ау Урысые Федерацием ихэбзэгъзуцугъэ къыщыдэлъытэгъз пэрыохьухэр ащ фэдэ органхэм е организациехэм зафагъэзэнхэмкіэ щыіэхэ зыхъукіэ.

Джащ фэдэу ІэпыІэгъу арагъэгъотырэп прокурорым цІыфым ифитыныгъэхэмрэ ишъхьафитыныгъэрэ къаухъумэнхэм пае хьыкумым зыфигъэзэгъахэ зыхъукІэ (N 324-р зытет Законым ия 21-рэ статья ия 4-рэ Іахь).

Цыфхэм юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ мыкъэралыгъо системэм хэхьэх юридическэ клиникэхэмрэ ціыфхэм ыпкіэ зыхэмылъ юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ мыкъэралыгъо гупчэхэмрэ.

Юридическэ ІэпыІэгъу языгъэгъотырэ мыкъэралыгъо системэм ежь яшІоигъоныгъэкІэ фаехэр ары хэлажьэхэрэр (N 324-р зытет Законым ия 22-рэ статья).

Апшъэрэ гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ организациехэм юридическэ клиникэхэр зэхащэх. Юридическэ лицэ фэдэхэу юридическэ клиникэхэр агъэпсых, ащ фэдэ фитыныгъэ апшъэрэ еджапіэм, ар зэхэзыщэрэм е ащ иструктурнэ подразделение яіэ зыхъукіз (N 324-р зытет Законым ия 23-рэ статья ия 2-рэ Іахь).

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзы-

гъэкІырэр: Адыгэ Республи-

кэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэп-

къэгъухэм адыряІэ

зэпхыныгъэхэмкІэ

ыкІи къэбар

жъугъэм иамал-

хэмкІэ и Комитет

Адресыр: ур. Кре-

стьянскэр, 236

Редакциер

зыдэщыІэр:

385000,

къ. Мыекъуапэ,

ур. Первомайскэр,

197.

Телефонхэр:

приемнэр:

52-16-79,

иапэрэ

гуадзэр:

52-49-44,

редактор гуадзэр-

пшъэдэкІыжь зы-

хьырэ секретарыр:

52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

редактор шъхьаІэм

ТИЗЭДЭГУЩЫІЭГЪУ ГЪЭШІЭГЪОНХЭР

ШышъхьэІум и 13, 2014-рэ илъэс

Адыгэ кlалэр ЦСКА-м щешlэ

Мэфэ заулэрэ тызэжэгъэ телефоныр къытеуи, къэбар гушІуагъор зэхэтхыгъэ. Натхъо Бибарс футбол клубэу ЦСКА-м ипащэхэм зэзэгъыныгъэу адишіыгъэм кіэтхагъ. Илъэси 4 командэм щешіэщт.

— ЦСКА-м итренер шъхьа ву Леонид Слуцкэм, клубым ипащэхэм таlукlагь, — elo Натхъо Бибарс. — Зэзэгъыныгъэ зэрэзэдэтшІыгъэм лъэшэу сигъэгушІуагъ.

Аужырэ уахътэм Грецием ущешіагъ. Урысыем къэбгъэзэжьыным ыпэкІэ Германием, Испанием якомандэхэр къыпкі эупчі эщтыгъэх.

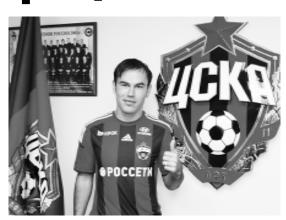
– Зэхэщэн Іофыгъохэм афэгъэзагъэр Натхъо Адам. Мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» идиректор шъхьа! эу ар щыт. Леонид Слуцкэр, нэмыкі пащэхэр Адамэ инэіуасэх, ариіон фаер ешІэ...

Урысыем ичемпионэу ЦСКА-м чіыпіэ щыбгъотыныр Іоф къызэры-

— Ар дэгъоу къызгурэlo. Узэнэкъокъузэ чІыпІэ къызыфэбгьотыныр, цыхьэу къыпфашІырэр къэбгъэшъыпкъэжьыныр сэ сшІогьэшІэгъон.

— Казань и «Рубин» ущешІэзэ Урысыем и Кубок, Суперкубокыр къыдэпхыгъэх. Сыда джыри къыбдэхъумэ пшІоигъор?

Урысыем идышъэ медаль къыдэсхыгъэгоп. ЦСКА-м сыхэтэу ар къыздэхъу сшІоигъу.

— Бибарс, гупчэм ущешIэ. Къэла− пчъэм Іэгуаор бэрэ дэзыдзэрэмэ сыда къяпіуаліэ пшіоигъор?

Къэлапчъэм Іэгуаор зэрэдэбдзэрэ шІыкІэм футболыр къегъэдахэ. Командэм текІоныгьэр къыдихыным узэрэхэлэжьагьэм уасэу къыфашІырэм имэхьанэ сэгьэльапІэ. Сэ ястыгъэ Іэгуаор хъагъэм зырадзэкІэ, лъэшэу сэгушІо.

— «Рубин» ыкіи ПАОК уащешіэ зэхъум майкэу пщыгъыгъэм номерэу атедзэгъагъэр 66-рэ.

 ЦСКА-м номерыр щызэблэсхъущтэп. Израиль сыщешІэ зэхъум майкэу зыщыслъэщтыгъэм тетхэгъагъэр 6. «Рубин» сызаштэм, майкэу 6-р зытедзагъэр нэмыкІ футболистым иягъ. Кфар-Камэ тиунэкъощхэр дэсых. Израиль баскетболымкІэ ихэшыпыкІыгьэ бзылъфыгьэ командэ щешІэщтыгь Натхьо Нили, ащ имайкэ пчъагъэу тедзэгъагъэр

6. Автомобиль зэутэкІэу гъогум къытехъухьагъэм Натхъо Нилирэ ышыпхъурэ хэкІодагьэх. Натхъохэм ямайкэхэм атыратхэщтыгьэ пчъэгъитlур сэ сифутболкэ тедзагъэу сешlэ.

Мыекъуапэ стадион зэтегъэпсыхьагъэ зэрэдэтыр плъэгъугъэ. ЦСКА-м илъэси 4 ущешіэфэ «Зэкъошныгъэр» Премьер-лигэм нэсын ылъэкІыщт. Адыгеим икомандэ ухэхьанэу уфаеба?

Сэмэркъэу хэлъэу тызэрэгущы Іэрэр Натхъо Бибарс къыгурыІуагъ, мэкъэ ІэтыгъэкІэ щхыгъэ.

— Сятэу Акрэм зэпсаум Мыекъуапэ къакІощтыгъ. Сяни, сишъхьэгъуси зэп Адыгеим зэрэщы агъэхэр. Мыекъуапэ нахыбэрэ зэзгъэлъэгъу сшІоигъу. Адыгеим икъуаджэхэм сащыІэщт. «Зэкъошныгъэм» сылъэплъэ, иІофхэр нахьышІу хъунхэу Тхьэм сыфелъэІу.

Быслъымэн диныр олэжьы, НэкІмазэр оІыгъы. Израиль футболымкіэ ихэшыпыкіыгъэ командэ ухэт. Уигухэлъ благъэхэр къытаІоба.

— Футбол сешІэщт. ЦСКА-м щытхъур къыфэзыхьырэмэ ащыщ сыхъунэу сыфай.

— Футболыр, хоккеир, сыд спорт лъэпкъ пштагъэми, ЦСКА-р ары сызыфэгумэкІырэр. Сигуапэу футбол командэм сылъыплъэшт. Тхьэм бэгъашіэ, насыпышіо уеші.

Тхьауегъэпсэу.

Сурэтым итыр: Натхъо Бибарс.

гъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэльы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьа-

тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046 Индексхэр 52161 52162 Зак. 2778

Хэутыным узщыкІэтхэнэу шыт уахътэр Сыхьатыр 18.00

ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэм ипшъэрылъхэр зыгъэцакІэрэр

МэщлІэкъо Саид

Редактор шъхьаІэм игуадзэр пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр Хъурмэ Хъусен

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКІЭ

ЗэлъыкІохэзэ, яшІэныгъэ хагъахъо

Адыгеим щыщ ныбжьыкІэ куп Тыркуем рагъэблэгъагъ. Къалэу Бурсэ пэгъунэгъу къуаджэхэу тилъэпкъэгъухэр зыщыпсэухэрэм тикіэлэеджакіохэр мэфипшіэ ащыіэщтых.

— Илъэс 12 — 16 зыныбжь пшъашъэхэмрэ кlалэхэмрэ купым хэтых, — къытиІуагъ ныбжьыкІэхэм пэщэныгъэ адызезыхьэрэ ХьакІэмыз Фатимэ. — Нэбгырэ 11 мэхъух. ЗэкІэри адыгабзэкІэ мэгущыІэх, еджакІи, тхакІи ашІэ. Тыркуем тызыкоккы тилъэпкъэгъухэм тызэрахэсыщтыр къыдэтлъыти, адыгэмэ ятарихъ, яшэн-хабзэхэр нахьышюу зэзыгьэшагьэхэр гьогу тетщагъэх.

Адыгэхэр итэкъухьагъэхэу дунаим щыпсэунхэр къызыхэкІыгьэм, ячІыгу къаухъумэзэ Кавказ ыкІи Хэгъэгу заохэм ліыхъужъныгьэ ашызезыхьагьэхэм. тикъvаджэхэм япсэукІэ, Адыгеим итхакІохэм, культурэмкІэ иІофышІэхэм, спортсменхэм афэгъэхьыгъэ къэбархэри ХьакІэмыз Фатимэ ыугьоигьэх.

Тиреспубликэ ирайонхэм яныбжык Іэхэу Бранті Амир, Иуаныкъо Фатимэ, Блэгъожъ Динарэ, Къэбэртэе Щамилэ, Ліыхъурэе Бэлэ, Шъхьащэкъо Эльмирэ, Устэкъо Алый, ПчыхьалІыкъо Къэплъан, Гъонэжьыкъо Руслъан, Шъхьаплъэкъо Джэнэт Тыркуем ежьэнхэм ыпэкІэ Адыгэ Хасэм щыкІогъэ зэіукіэм хэлэжьагъэх. Ны-тыхэм, ныбджэгъухэм, Іахьылхэм агьэкІуатэхэзэ, къэбархэр къаІотагъэх.

Адыгеимрэ Тыркуемрэ арыс тилъэпкъэгъухэр нахьыбэрэ зэ-

лъыкІонхэм Адыгэ Хасэр пылъ. Тыркуем щыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм ныдэлъфыбзэр нахьышоу агъэфедэным фэш ящыкІэгъэ литературэр афащэщт, ИнтернетымкІи рагъэджэщтых, ащ тишІэныгъэлэжьхэр хэлажьэх.

Тыркуем ис тилъэпкъэгъу ныб-

жыкІэхэр Адыгеим къырагъэблэгъэщтых. ТичІыпІэ дахэхэм, Іофшіапізу «НАН» зыфиюрэм, ГъукІэ Замудин ихьакІэщ, музейхэм, нэмыкіхэм хьакіэхэр ащыІэщтых.

Сурэтым итыр: Тыркуем кloгъэ купыр.

СПОРТЫМРЭ ПІУНЫГЪЭМРЭ

Ныбджэгъу щызэфэхъугъэхэр

Физкультурникым и Мафэ илъэс 75-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъоу «Гъожьы-шэплъ Іэгуаор» зыфиlорэр Мыекъуапэ гъэшІэгъонэу щыкІуагъ. Стритболымкіэ апэрэ чіыпіэр Тэхъутэмыкъое районым щыщ пшъашъэмэ къыдахыгъ.

— Стритболыр баскетболым хэхьэрэ ешІэгъумэ ащыщ, — elo Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет иотдел ипащэу Ирина Манченкэм. — Наркоманием пэшlуекlогъэным, ныбжьыкlэхэм пІуныгъэ дэгъу ятыгъэным фэшІ спорт зэнэ-

къокъухэр нахьыбэрэ зэрэзэхэтщэщтхэм тыпылъ.

 Командэ лъэшхэм татекlуагъэу сэлъытэ, зэдэгущыІэгъур лъегъэкІуатэ Тэхъутэмыкъое районым къикІыгъэ пшъашъэхэм япащэу Трэхьо Сэфдин. — ЗэхэщакІохэм тафэраз. Іэгуаохэр, нэмыкІхэр спортсменхэм къара-

Дарья Кочкаревар, Трэхъо Заремэ, Екатерина Гетманец дэгъоу ешІагъэх, хъурджанэм Іэгуаор бэрэ радзэщтыгъ.

Тэ, пшъашъэхэм, ешІапІэм псынкІэу тыщызэгурыІон зэрэтлъэкІырэм ишІуагъэкІэ текІоныгъэр къыдэтхыгъ, — elo Дарья Кочкаревам. — Тренерэу Трэхъо Сэфдин сыдигъуи къыдгот, дэгъоу тегъэгъуазэ. Спортым ныбджэгъу тызэфешІы.

Сурэтым итхэр: Тэхъутэмыкъое районым икомандэ хэтхэу Дарья Кочкаревар, Екатерина Гетманец, Трэхъо Сэфдин, ащ ипшъашъэу Зарем.

> Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.